

Melike Nurefşan YARDIMCI

**YARGITAY KARARLARI IŞIĞINDA
ESER SAHİPLİĞİNE DAYALI
MARKA TESCİL ENGELLERİ**

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	V
KISALTMALAR LİSTESİ.....	XVII
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM ESER SAHİPLİĞİ VE ESER SAHİPLİĞİ HAKLARI

I. ESER KAVRAMI.....	3
A. Eser Olmanın Şartları.....	4
1. Sahibinin Hususiyetini Taşıma.....	4
2. FSEK’de Sayılan Eser Türlerinden Birisine Dahil Olma.....	5
B. FSEK’de Esere Tanınan Korumanın Doğumu ve Konusu	6
II. ESER TÜRLERİ.....	8
A. İlim ve Edebiyat Eserleri.....	8
B. Müzik Eserleri.....	12
C. Güzel Sanat Eserleri.....	13
D. Sinema Eserleri.....	18
E. İşleme ve Derleme Eserler.....	21
III. ESERİN AD VE ALAMETLERİ İLE ÇOĞALTILMIŞ NÜSHALARININ ŞEKİLLERİ	22
A. Genel Açıklamalar	22
B. Eserin Ad ve Alametleri ile Çoğaltılmış Nüshalarının Şekillerinin Haksız Rekabet Hukuku Kapsamında Korunması ...	25
1. FSEK m. 83 Kapsamında Koruma	25
2. TTK’da Düzenlenen Hükümler Kapsamında Koruma.....	29

C. Eserin Ad, Alamet ve Çoğaltılmış Nüshalarının Şekillerinin Bağımsız Bir Eser Olarak Korunması	32
D. Eserin Ad ve Alametleri ile Çoğaltılmış Nüshalarının Şekillerinin Marka Olarak Korunması	38
IV. ESER SAHİPLİĞİ.....	39
A. Gerçek Hak Sahipliği İlkesi.....	39
B. İşçilerin ve Serbest Çalışanların Meydana Getirdiği Eser.....	43
C. Birden Çok Kişi Tarafından Meydana Getirilen Eserler	48
1. Müşterek Eser Sahipliği	49
2. İştirak Halinde Eser Sahipliği	50
V. ESER SAHİPLİĞİNDEN DOĞAN MALİ VE MANEVİ HAKLAR	54
A. Eser Sahibinin Mali Hakları.....	55
1. İşleme Hakkı	56
2. Çoğaltma Hakkı	57
3. Yayma Hakkı	59
4. Temsil Hakkı.....	60
5. Umuma İletim Hakkı	61
B. Eser Sahibinin Manevi Hakları	62
1. Eserin Umuma Arzı Hakkı.....	64
2. Eser Üzerinde Adın Belirtilmesini İsteme Hakkı	65
3. Eserde Değişiklik Yapılmasını Men Etme Hakkı.....	66
4. Eserin Aslına Ulaşma Hakkı	67

İKİNCİ BÖLÜM

MARKA VE MARKA TESCİLİ

I. MEVZUAT	69
II. MARKA TANIMI	70
III. MARKA HAKKININ NİTELİĞİ, SÜRESİ VE SINIRLARI	72
IV. TESCİLSİZ MARKALAR	73

V. MARKANIN UNSURLARI.....	77
A. İşaret	78
B. Ayırt Edici Nitelik.....	82
C. Sicilde Gösterilebilir Olma	83
VI. ESERLERİN VEYA ESERLERİN AD VE ALAMETLERİ İLE ÇOĞALTILMIŞ NÜSHALARININ ŞEKİLLERİNİN MARKA OLARAK KULLANILMASINA İLİŞKİN ÖRNEKLER .	85
VII. TÜRK PATENT VE MARKA KURUMU NEZDİNDE MARKA TESCİL SİSTEMİ	92
VIII. MARKA TESCİL ENGELLERİ	95
A. Mutlak Ret Nedenleri	96
B. Nispi Ret Nedenleri.....	99

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

İÇTİHATLAR IŞIĞINDA TESCİL ENGELLERİ

I. MUTLAK TESCİL ENGELLERİ KAPSAMINDA ESER SAHİPLİĞİNİN ETKİSİ	103
A. Tarihi ve Kültürel Değerleri İçeren İşaretler	104
1. Genel Açıklamalar	104
2. İctihatlar	106
a. “Herşey Aşktan” Kararı.....	106
b. “Gulliver” Kararı.....	108
B. Kamu Düzenine veya Genel Ahlaka Aykırı İşaretler	109
1. Genel Açıklamalar	109
2. İctihatlar	111
a. “Taha Bayrak + Şekil” Kararı	111
b. “Setur+Şekil” Kararı	112
II. NİSPİ TESCİL ENGELLERİ KAPSAMINDA ESER SAHİPLİĞİNİN ETKİSİ	114

A. Karıştırma İhtimaline Dayalı İtirazlar	115
B. Eskiye Dayalı Kullanım İtirazları	117
1. Genel Açıklamalar	117
2. Düzenlemenin Uygulanması İçin Gerekli Olan Şartlar	117
3. İçtihatlar	122
a. “Big Mammaz” Kararı	122
b. “Kelebeğin Rüyası” Kararı.....	124
c. “Kötü Kedi Şerafettin” Kararı	126
d. “Güzel Hayat” Kararı.....	128
e. 2015 Tarihli “Cin Ali” Kararı	129
C. Paris Sözleşmesi Kapsamında Tanınmış Markaya Dayalı İtirazlar	131
1. Genel Açıklamalar	131
2. Düzenlemenin Uygulanması İçin Gerekli Olan Şartlar	132
3. Eserin Kendisine Ait Tanınmışlığın Hükmün Uygulanmasına Etkisi.....	133
4. İçtihatlar	134
a. “Erkan Yolaç Evet Hayır” Kararı	134
b. “Mickey Mouse” Kararı	136
c. “Indiana Jones” Kararı.....	138
d. “Masha I Medved” Kararı.....	139
D. Tescilli Tanınmış Markaya Dayalı İtirazlar.....	141
1. Genel Açıklamalar	141
2. Tanınmış Marka Tanımı	141
3. Düzenlemenin Uygulanması İçin Gerekli Olan Şartlar	143
4. İçtihatlar	145
a. “Muhteşem Yüzyıl” Kararı.....	145
b. “Garfield” Kararı	146
c. “Derby+Şekil” Kararı	148
d. “Avrupa Yakası” Kararı	149

e. “Kendeks Türkiye Katma Değer Endeksi+Şekil” Kararı.....	153
E. Kişi Adı, Ticaret Unvanı, Fotoğrafı, Telif Hakkı veya Fikri Mülkiyet Haklarına İstinaden Yapılan İtirazlar	154
1. Genel Açıklamalar	154
2. Başkasına Ait İsim ve Fotoğraf	155
3. Ticaret Unvanı	157
4. Fikri Mülkiyet Hakkı	157
a. Eserin Kendisinin Tescile Konu Olması Bakımından Düzenlemenin Değerlendirmesi	159
b. Eserin Ad, Alamet ve Çoğaltılmış Nüshalarının Şekillerinin Tescile Konu Olması Bakımından Düzenlemenin Değerlendirmesi.....	160
5. İctihatlar.....	165
a. “Big Mammars” Kararı	165
b. “Indiana Jones” Kararı.....	167
c. “Conan” Kararı	168
d. “Horoz” Kararı.....	170
e. “Muhteşem Yüzyıl” Kararı.....	171
f. “Kelebeğin Rüyası” Kararı.....	173
g. “Kötü Kedi Şerafettin” Kararı	175
h. “Lombak” Kararı	178
i. “Televole” Kararı	180
j. “Garfield” Kararı	183
k. “Derby+Şekil” Kararı	184
l. “Sütaş Çiftliği” Kararı.....	185
m. 2007 Tarihli “Cin Ali” Kararı	187
n. 2015 Tarihli “Cin Ali” Kararı	188
o. “Rengin+Şekil” Kararı.....	190
p. “Kendeks Türkiye Katma Değer Endeksi+Şekil” Kararı.....	191

F. Kötüniyetli Başvurulara İlişkin Yapılan İtirazlar	193
1. Genel Açıklamalar	193
2. Eserin Marka Olarak Tescilinde Kötüniyet İddiası.....	195
3. İçtihatlar	195
a. “Derinsu” Kararı.....	195
b. “Rengin+Şekil” Kararı.....	196
c. “Kendeks Türkiye Katma Değer Endeksi+Şekil” Kararı.....	197
d. “Masha I Medved” Kararı.....	199
e. “Conan” Kararı	200
f. “Indiana Jones” Kararı.....	201

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

MARKA TESCİLİNİ VE KULLANIMINI ENGELLEMEYE YÖNELİK TALEP VE DAVA HAKLARI

I. İHLAL EDİLEN ESER SAHİPLİĞİ HAKLARI.....	203
II. FSEK ÇERÇEVESİNDE HAKLARI İHLAL EDİLEN HAK SAHİPLERİ.....	207
A. Eser Sahibi.....	207
B. Manevi Hakları Kullanma Yetkisine Sahip Kişiler	208
C. Mali Hakları Devralan Kişiler.....	208
D. Mali Hakları Kullanma Yetkisine Sahip Kişiler.....	211
E. Meslek Birlikleri	213
III. SINAİ MÜLKİYET KANUNU KAPSAMINDA İLERİ SÜRÜLEBİLECEK TALEP VE DAVA HAKLARI	214
A. Genel Açıklamalar	214
B. Marka Tescil Sürecinde İleri Sürülebilecek Talep ve Dava Hakları.....	215
1. Yayına İtiraz.....	215

a. Yayına İtirazda Bulunabilecek Kişiler	216
b. Yayına İtirazın Yapılma Süresi ve Şekli.....	217
c. Yayına İtirazın İncelenmesi	217
2. Karara İtiraz.....	218
a. Karara İtirazda Bulunabilecek Kişiler	218
b. Karara İtirazın Yapılma Süresi ve Şekli.....	219
c. Karara İtirazın İncelenmesi	219
3. YİDK Kararının İptali Davası	220
a. Genel Açıklamalar.....	220
b. Taraflar	220
c. Görevli ve Yetkili Mahkeme.....	222
C. Marka Tescil Edildikten Sonra İleri Sürülebilecek Talep ve Dava Hakları	223
1. Hükümsüzlük Davası	223
a. Hükümsüzlük Sebepleri.....	223
b. Sessiz Kalma Yoluyla Hak Kaybı.....	224
c. Taraflar	229
d. Görevli ve Yetkili Mahkeme.....	233
e. Hükümsüzlük Kararının Etkisi.....	234
IV. FİKİR VE SANAT ESERLERİ KANUNU KAPSAMINDA İLERİ SÜRÜLEBİLECEK TALEP VE DAVA HAKLARI.....	236
A. Genel Açıklamalar	236
B. Tecavüzün Ref'i (Saldırının Durdurulması) Davası.....	237
1. Davanın Şartları.....	238
2. Dava Sonucunda Verilecek Kararlar.....	241
C. Tecavüzün Men'i (Saldırının Önlenmesi) Davası	245
1. Davanın Şartları.....	245
2. Dava Sonucunda Verilecek Kararlar.....	245
D. Taraflar	246
E. Görevli ve Yetkili Mahkeme.....	247

V. ESER SAHİBİNİN HAKSIZ REKABET HUKUKU KAPSAMINDA İLERİ SÜREBİLECEĞİ TALEP VE DAVA HAKLARI.....	247
A. Genel Açıklamalar	247
B. FSEK ve SMK ile Haksız Rekabet Hükümlerinin Birlikte Uygulanması	250
C. Eser'in Kendisinin, Parçasının, Ad ve Alametleri ile Çoğaltılmış Nüshalarının Şekillerinin Marka Olarak Tescili Halinde İşlenen Haksız Rekabet Fiilleri.....	259
1. Karıştırılmaya Yol Açan Önlemler Almak.....	260
2. Başkalarının İş Ürününden Yetkisiz Yararlanmak	265
3. Üretim ve İş Sırlarını Hukuka Aykırı Olarak İfşa Etmek.....	266
4. Genel Haksız Rekabet Fiili	267
D. Haksız Rekabet Hukuku Uyarınca İleri Sürülebilecek Talep ve Dava Hakları	271
1. Men Davası (Önleme ve Sona Erdirme Talepleri).....	271
2. Düzeltme (Eski Hale İade) Davası	272
3. Taraflar	274
4. Görevli ve Yetkili Mahkeme.....	275
VI. HÜKÜMSÜZLÜK TALEP EDİLMEKSİZİN FSEK VE TTK KAPSAMINDAKİ TALEP VE DAVA HAKLARININ İLERİ SÜRÜLMESİ.....	275
SONUÇ	279
KAYNAKÇA.....	285
EKLER	291
EK 1 : “HER ŞEY AŞKTAN” KARARI.....	291
EK 2 : “GULLIVER” KARARI.....	293
EK 3: “TAHA BAYRAK + ŞEKİL” KARARI	294
EK 4: “SETUR+ŞEKİL” KARARI.....	295
EK 5: “BİG MAMMAS” KARARI.....	298

EK 6: “HORUZ” KARARI.....	305
EK 7: “KELEBEĞİN RÜYASI” KARARI	310
EK 8: “KÖTÜ KEDİ ŞERAFETTİN” KARARI.....	318
EK 9: “GÜZEL HAYAT KARARI”	322
EK 10: “2015 TARİHLİ CİN ALİ” KARARI	332
EK 11: “ERKAN YOLAÇ EVET HAYIR” KARARI	347
EK 12: “MİCKEY MOUSE” KARARI.....	355
EK 13: “INDIANA JONES” KARARI.....	357
EK 14: “MUHTEŞEM YÜZYIL” KARARI	361
EK 15: “GARFIELD” KARARI.....	369
EK 16: “DERBY+ŞEKİL” KARARI.....	372
EK 17: “AVRUPA YAKASI” KARARI.....	375
EK 18: “KENDEKS+ŞEKİL” KARARI	377
EK 19: “CONAN” KARARI	385
EK 20: “LOMBAK” KARARI.....	392
EK 21: “TELEVOLE” KARARI	394
EK 22: “SÜTAŞ ÇİFTLİĞİ” KARARI.....	397
EK 23: “2007 TARİHLİ CİN ALİ” KARARI	411
EK 24: “RENGİN +ŞEKİL” KARARI.....	412
EK 25: “DERİNSU” KARARI	415
EK 26: “MASHA İ MESVED” KARARI	418